

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa A. P., T. P. i P. P.

przeciwko Gminie Miasto R.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 października 2012 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie zawarte w pkt. II

wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 26 stycznia 2012 r.,

- 1. oddala zażalenie;**
- 2. oddala wniosek strony pozwanej o przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 26 stycznia 2012 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powodów, wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego. Nie obciążył pozwanych kosztami postępowania apelacyjnego i kasacyjnego (pkt I i II wyroku).

W zażaleniu na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania (pkt II wyroku) pozwana Gmina wносиła o jego zmianę i zasądzenie od obecnych, trzech powodów solidarnie na rzecz Gminy kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Skarżący podnosił naruszenie art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c., art. 316 k.p.c., art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych, art. 102 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia wynika, dlaczego Sąd drugiej instancji zastosował szczególny przepis art. 102 k.p.c., odstępując w ten sposób od zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c.

Sąd ten brał pod uwagę stosunkowo złożony pod względem prawnym charakter sprawy, a także „trudną sytuację materialną powoda Cz. P., która znalazła wyraz w udzielonym mu zwolnieniu od kosztów sądowych, przy jednoczesnym wstąpieniu do sprawy przez obecnych powodów dopiero w ostatniej fazie postępowania” (s. 18 i 19 uzasadnienia wyroku).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje trafne stanowisko, że kwestia zastosowania art. 102 k.p.c. pozostawiona jest orzekającemu Sądowi z odwołaniem się do jego kompetencji, bezstronności, doświadczenia i poczucia sprawiedliwości. Ocena sędziowska ma w tym zakresie charakter dyskrecyjny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności sprawy i może być podważona przez sąd wyższej instancji w zasadzie tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa (zob. ostatnio np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r., II CZ 10/12, OSNC 2012, z. 7/8, poz. 98).

W ocenie Sądu Najwyższego, w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia o kosztach znalazły się zasadnicze, stwierdzone przez Sąd Apelacyjny,

okoliczności, które mogły w wystarczający sposób usprawiedliwiać nieobciążanie powodów kosztami postępowania apelacyjnego i kasacyjnego mimo oddalenia ich apelacji. Kwestionowane rozstrzygnięcie o kosztach nie jest zatem rażąco niesprawiedliwe.

Należy także stwierdzić, że zastosowanie art. 102 k.p.c. nie jest uzależnione od tego czy strona postępowania wystąpiła z wnioskiem (i z jakim skutkiem) o zwolnienie jej od kosztów sądowych (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2012 r., I CZ 11/12 nie publ.).

Z przedstawionych względów należało oddalić zażalenie pozwanej Gminy R. jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.). Wniosek powodów o przyznanie im kosztów postępowania zażaleniowego oddalono, ponieważ złożony on został po terminie (art. 372 k.p.c. w zw. z art. 397 k.p.c. i w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).